

Гаврилюк Наталія Анатоліївна
Землевпорядник Дубечненської сільської ради
Волинської області

УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Управління земельними ресурсами завжди було актуальним питанням, зважаючи на те, що на міжнародній арені Україна відноситься до країн за спеціалізацією аграрного типу виробництва. В нашій державі земля була, є і буде основою виробничої діяльності та діяльності на місцевому, регіональному і національному рівнях.

На сучасному етапі державотворення основні проблеми щодо управління землею лежать в площині реформування системи державного управління, зокрема – в процесах децентралізації, які відбуваються сьогодні і мають ряд позитивних та негативних аспектів своєї реалізації. Особливо, що стосується питань передачі земель органам місцевого самоврядування та пов'язані із цим питанням усі ризики та перспективи розвитку. Водночас децентралізація неможлива без передачі права розпоряджатися земельними ресурсами територіальним громадам, тому роль та відповідальність Держгеокадастру також буде зростати.

Сьогодні в Україні нараховується понад 60 млн. га землі, з яких більше 70% (42 млн. га) – землі сільськогосподарського призначення, розташовані за межами населених пунктів. З них 32 млн. га розпайовані. Проте ще 10,5 млн. га – досі державні. Суттєва частка цих земель розташована в межах об'єднаних територіальних громад, проте громади не мають можливості ними розпоряджатися, адже право на них закріплене за центральними органами влади [1].

Земельні ресурси, що є у комунальній власності, належать до матеріальної та фінансової основи місцевого самоврядування і управління ними повинно здійснюється його органами у межах низки наданих законодавством повноважень. Зокрема, на органи місцевого самоврядування покладено

обов'язки щодо забезпечення ефективного використання земельних ресурсів шляхом попереднього розгляду відповідних планів, а також підготовка пропозицій з розміщення, спеціалізації та розвитку підприємств і організацій незалежно від форм власності, які опікуються цими питаннями на відповідній території.

Спроможність об'єднаних територіальних громад в значній мірі визначається тим, наскільки результативно вони використовують власні земельні ресурси, які є в їх розпорядженні та складають ресурсний потенціал території. Ресурсний потенціал представляє собою джерело та засіб їх відтворення, а також відіграє ключову роль у визначенні функцій, спрямованості та динаміки розвитку.

Функціонування ринкової економіки вимагає від об'єднаної територіальної громади вирішення складних завдань, пов'язаних з управлінням ресурсним потенціалом, серед яких – максимально повне використання потенційних можливостей, формування здатності адаптуватися до змінної ситуації на ринку [2]. Водночас, створення умов для ефективного використання ресурсного потенціалу, усунення основних диспропорцій, застосування територіального маркетингу сприятиме у майбутньому максимальному наближенню послуг до населення, підвищенню спроможності територіальних громад та їх представницьких органів у вирішенні проблем місцевого значення.

Таким чином, питання успішності розвитку ОТГ багато в чому залежить від ефективності використання всіх земельних ресурсів, виняткова цінність яких полягає в забезпеченні трьох фундаментальних властивостей: життєзабезпечення (як частина екологічної системи), чинник виробництва (в аграрному секторі, будівництві, гірничорудній промисловості, лісовому господарстві) і цивільний обіг (земельно-майнові відносини). Саме вирішення зазначених аспектів потребує підходити до проблеми землі більш широко, розібратися з питаннями, які стосуються визначення землі як ресурсу, її функції, склад земельних ресурсів, як ними управляють сьогодні та що потрібно зробити,

щоб земельні ресурси стали матеріальною та фінансовою основою об'єднаної територіальної громади.

Для роботи новостворених громад необхідно передати повноваження органам місцевого самоврядування з розпорядження земельними ресурсами державної власності з одночасним посиленням державного контролю над використанням та охороною земель. Децентралізація земельних відносин передбачає передачу права розпорядження землями громадам, власність на землі переходить ОТГ, водночас повноваження Держгеокадастру мають бути розширені при здійсненні контролю за використанням землі. Новостворені об'єднані громади отримали потужні економічні ресурси для свого ефективного розвитку, водночас, питання ефективного та раціонального користування земельним ресурсом ще й досі не достатньо врегульоване.

Список використаних джерел:

1. Ресурсне забезпечення об'єднаної територіальної громади та її маркетинг: навч. посіб./[Г. А. Борщ, В. М. Вакуленко, Н. М. Гринчук, Ю. Ф. Дехтяренко, О. С. Ігнатенко, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук, В. В. Юзефович] К. : 2017. 107 с.

2. Горлачук В. В., Клименко О. В. Управління земельними ресурсами ОТГ у контексті децентралізації. *Агросвіт*. 2019. № 20. С. 56-63.

Гаврачинська Наталія Вікторівна

*Головний спеціаліст відділу застосування пенсійного законодавства
Управління пенсійного забезпечення Головного управління
Пенсійного фонду України у Львівській області*

ПРОБЛЕМИ НИЗЬКОГО ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДЯН В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день актуальним залишається питання пенсійного забезпечення українських громадян. Суспільство повинно перейнятися